شماره ردیف «ای که با نامت جهان آغاز شد دفتر ما هم به نامت باز شد»

«مدیریّت آموزش و پرورش شهرستان شهرضا »

«دبیرستان دخترانه حاجیه خانم افسر رجایی شاهد»

نمره به عدد:

نمره به حروف:

نام و امضای دبیر:

نام و نام خانوادگی:

نام پدر:

نام درس: فارسی (۱)

رشته: دهم علوم انسانی- تجربی- ریاضی

تاریخ آزمون: ۷۱۰/ ۴۰۱

ساعت شروع: ۸ صبح

مدّت آزمون: ۷۵ دقیقه

نام طرّاحان سؤال: صفی- شادمند

ردیف	سؤالات صفحه اوّل	نمره
	الف- قلمرو زبانی (۷ نمره)	
	معنی واژه‌های مشخّص‌شده را بنویسید.	۱/۵
۱	دیده سیه کرده، شده زَهره‌در.	
۲	در حضیض هم می‌توان عزیز بود.	
۳	دو دست را تا فراز کلّه نمایان ساخت.	
۴	وسعتی نداشت که حال مرا مرّمتی کند.	
۵	بدان کوش که به هر مُحالی از حال و نهاد خویش بِنَگردی.	
۶	.....	
	هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیبدان برابر نیست.	
	.....	
	غلط‌های املایی را بیابید و درست آن‌ها را بنویسید.	۱/۵
۷	رغعه‌ای نوشتم و عذری خواستم.	
۸	ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ‌تبع	
۹	و فلق محرابی / که تو در آن / نماز صبح شهادت گذارده‌ای.	
	.....	
۱۰	نوع حذف را در عبارت زیر مشخّص کنید.	۰/۲۵
	«گاهی هم سراغ همدیگر می‌رفتیم؛ تنها یا با اهل و عیال.»	
	حذف به قرینهٔ	
۱۱	نوع «و» را در هر یک از جمله‌های زیر مشخّص کنید.	۰/۵
	الف) سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری.	
	و:	
	ب) مرد حقّه را برگرفت و به خانه رفت.	
	و:	

۱۲	با توجّه به جملهٔ «سر شاخه‌ها و روی برگ‌ها، آفتاب زرد غروب، نشسته بود.» به پرسش‌های مطرح‌شده، پاسخ دهید. الف) در گروه اسمی «آفتاب زرد غروب» هسته و نوع وابسته‌ها را بنویسید. هسته: ..... نوع وابستهٔ پسین: ..... نوع وابستهٔ پسین: ..... ب) زمان و نوع فعل عبارت را مشخّص کنید. زمان: ..... نوع فعل: ..... پ) «سر شاخه‌ها» چه نوع ترکیبی است؟	۱/۵
۱۳	در هر یک از جمله‌های زیر واژه‌های ذکرشده، چه نقش دستوری دارند؟ الف) هر آن وصفی که گویم بیش از آنی. وصفی: ..... ب) گفتم این شرط آدمیّت نیست. شرط آدمیّت : ..... پ) عزمت، ضامن دوام جهان شد. عزمت:	/۷۵ ۰

ردیف	سؤالات صفحه دوم	نمره
۱۴	در کدام یک از بیت‌های زیر « جهش ضمیر» دیده می‌شود؟ نقش آن را بنویسید. الف) خونت / با خون‌بهایت حقیقت / در یک تراز ایستاد. ب) گرت هواست که معشوق نگسلد پیوند / نگاه دار سر رشته تا نگه دارد جهش ضمیر در بیت ..... نقش ضمیر:	۰/۵
۱۵	در عبارت «هر کس این پنج خصلت داشته باشد، از آب حقیقت علم، سیراب شده است.» دربارهٔ واژهٔ «خصلت» به موارد خواسته‌شده، پاسخ دهید. الف) مترادف: ..... ب) هم-خانواده:	۰/۵
۱۶	پ- قلمرو ادبی (۵ نمره) در بیت « فروغ رویت اندازی سوی خاک / عجایب نقش‌ها سازی سوی خاک»، «واژه‌های قافیه» را بیابید و بنویسید. واژه‌های قافیه: ..... و	۰/۵

ردیف	سؤالات صفحه سوم	نمره
۱۷	هر یک از واژه‌های مشخّص‌شده در بیت زیر، کدام یک از ارکان تشبیه هستند؟ «گه به دهان، برزده کف چون صدف گاه چو تیری که رود بر هدف» صدف: ..... رود بر هدف:	۰/۵
۱۸	آرایه‌های « استعاره، سجع ،حس‌آمیزی و کنایه» در کدام یک از نمونه‌های زیر دیده می‌شود؟ الف) بزرگان به هر حقّ و باطلی از جای نشوند. آرایه ..... ب) قصّهٔ یوسف در بدایت، بند و چاه بوَد، در نهایت تخت و گاه بوَد. آرایه ..... پ) در مملکت چو غرّش شیران گذشت و رفت / این عوعوِ سگان شما نیز بگذرد آرایه ..... ت) و صداقت / شیرین‌ترین لبخند/ بر لبان ارادهٔ توست آرایه	۱
۱۹	در ادبیّات فارسی، شاعران یا نویسندگان، واژهٔ «صبا» را در کدام مفهوم نمادین به‌کارمی‌برند؟ صبا در مفهوم نمادین	۰/۲۵
۲۰	در شعر زیر غیر از آرایهٔ «تشخیص»، کدام آرایهٔ ادبی دیده می‌شود؟ درختان را دوست دارم / که به احترام تو قیام کرده‌اند آرایه:	۰/۲۵
۲۱	شعر سپید، گونه‌ای از شعر معاصر است که ..... دارد، امّا .....ندارد و جای قافیه در آن مشخّص نیست.	۰/۵
۲۲	بیت بعدی سرودهٔ زیر را بنویسید. وقتی دل سودایی می‌رفت به بستان‌ها بی خویشتنم کردی بوی گل و ریحان‌ها	۱
۲۳	بیت قبلی سرودهٔ زیر را بنویسید. .... نه خدا توانمش خواند، نه بَشر توانمش گفت متحیّرم چه نامم شه مُلک لافَتی را؟	۱

۲۴	ت- قلمرو فکری (۸ نمره) معنی و مفهوم شعر و نثر عبارات و اشعار زیر را به نثر روان بازگردانی کنید. قطرة باران که برافتد به خاک زو بدمد بس گهر تابناک	۰/۵
۲۵	هرکه داد از خویشتن بدهد، از داور مستغنی باشد.	۰/۵
۲۶	در حال، سی دینار فرستاد که این را به بهای تن‌جامه بدهید.	۰/۵
۲۷	معلّم از یال و غارب به زیر آمد.	۰/۵
۲۸	دلا، معاش چنان کن که گر بلغزد پای فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد	۰/۵
۲۹	یوسف (ع) در مقابلة لئیمی، کریمی کرد.	۰/۵
۳۰	خون تو شرف را سرخ‌گون کرده است.	۰/۵
۳۱	وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب بر دولت آشیان شما نیز بگذرد	۰/۵
۳۲	در بیت «گشت یکی چشمه ز سنگی جدا / غُلغُله‌زن، چهره‌نما، تیزپا» هر یک از واژه‌های «چهره‌نما» و «تیزپا» به ترتیب نشان‌دهندة کدام ویژگی چشمه است؟ چهره‌نما: ..... تیزپا:	۰/۵
۳۳	هر یک از عبارت‌های زیر به چه صفتی توصیه می‌کند؟ الف) رنج هیچ کس را ضایع مکن و همه کس را به سزا حق‌شناس باش. ..... ب) به هر نیک و بد، زود شادان و زود اندوهگین مشو.	۰/۵
۳۴	با توجّه به نوشتة زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید.«خورجینکی بود که کتاب در آن می‌نهادم، بفروختم و از بهای آن دِرَمکی چند سیاه، در کاغذی کردم که به گرمابه‌بان دهم تا باشد که ما را دَمَکی زیادت-تر در حمام گذارد.» الف) منظور از «سیاه» در این نوشته چیست؟ ب) چرا ناصر خسرو خورجین خود را فروخت؟	۰/۵

۳۵	درستی یا نادرستی مفهوم ارائه‌شده برای ابیات زیر را بررسی کنید. الف) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست / که آشنا سخن آشنا نگه دارد (توجّه معشوق) ☐ درست ☐ نادرست ب) مَثَل قرآن، مَثَل آب است روان.(قرآن و آب، هر دو حیات‌بخش هستند) ☐ درست ☐ نادرست	۰/۵
ردیف	سؤالات صفحه چهارم	نمره
۳۶	در عبارت «معلّم دور نبود، صورتک به رو نداشت.» نویسنده کدام ویژگی‌های معلّم نقاشی را بیان کرده است؟ ۱- ۲-	۰/۵
۳۷	بیت « اسیرش نجوید رهایی ز بند / شکارش نجوید خلاص از کمند» با کدام یک از بیت‌های زیر قرابت معنایی دارد؟ ۱) دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد ۲) چو گفتمش که دلم را نگاه‌دار چه گفت ز دست بنده چه خیزد خدا نگه دارد ۳) صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد ۴) غبار راهگذارت کجاست تا حافظ به یادگار نسیم صبا نگه دارد	۰/۵
۳۸	با توجّه به شعر« چندان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می‌افتد» منظور از عبارت « کلاه از سر کودک عقل می‌افتد.» چیست؟	۰/۵
۳۹	با توجّه به بیت « زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد» منظور از واژه‌های مشخّص‌شده در بیت چیست؟ ۱- ۲-	۰/۵
۲۰	جمع نمره	

فقط گوشه چشمی از نگاه خدا برای موفقیّت شما کافی است ، به امید آن که همیشه در نگاهش بلشید.